

Umeå universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1321-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i fritidshem.

Ansökan och ärendets hantering

Umeå universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i fritidshem. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i fritidshem hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Umeå universitet har förutsättningar att ge grundläraexamen med inriktning mot arbete i fritidshem med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att universitetet har vidtagit relevanta åtgärder för att komma tillrätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Umeå universitet tillstånd att utfärda grundläraexamen med inriktning mot arbete i fritidshem.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet

Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömargruppens yttrande 2011-06-14, Bilaga I

Umeå universitet – grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem

Lärosätet prövades för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr. 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Bedömargruppens uppfattning är att antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i bra proportion till utbildningens beräknade omfattning. Lärarna bedöms ha en acceptabel vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens. Balansen mellan ämneskompetens och ämnesdidaktisk kompetens i undervisningen är dock svårbedömd utifrån de presenterade lärraresurserna. Vi finner också en relativt stor osäkerhet knuten till den så kallade beställningsordningen, något som försvårat vår bedömning. Med bidrag från alla fakulteter bedöms lärarna ha den kompetens som krävs för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan. Vi finner att lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser, men det är oklart hur dessa ska fördelas. Vi konstaterar att enligt ansökan kommer undervisning, med ett undantag, endast att bedrivas av adjunkter inom det estetiska området. Vi menar att lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärraresurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Vi finner att utbildningen ges i en forskande utvecklande miljö. Universitetet bedriver omfattande forskning med relevans för utbildningen, både nationellt och internationellt. Vi bedömer att utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt.

Miljön inbegriper en organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Vi finner att ett nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön. Internationaliseringen bedöms vara välutvecklad.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen är tillfredsställande och i enlighet med högskoleförordningen. Den har en tydlig struktur och innehåller de för inriktningen definierade kurserna.

Kursplanerna är tydliga och i överensstämmelse med högskoleförordningen men flera av dem innehåller många mål, vilket kan göra dem svåröverskådliga och svåra att examinera. Kursen Bedömning för lärande i fritidshem har en missvisande rubrik. Innehållet visar att den handlar om betyg och bedömning inom den obligatoriska skolan men i fritidshemmet är uppdraget ett annat.

Kursplanerubrikerna för valbara praktiska och estetiska ämnen innehåller uttrycket "i fritidshem" och är därigenom missvisande, eftersom innehållet gäller undervisningsämnena i F-3.

Vår samlade bedömning är att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Underlaget i den nya ansökan beskriver tydligt innehåll, undervisnings- och examinationsformer samt hur forskningsanknytningen säkras. Progressionen är tillfredsställande. Under den första terminens undervisning, som består av den utbildningsvetenskapliga kärnan, är fritidshemsverksamheten dock osynlig.

Perioderna med verksamhetsförlagd utbildning är relativt jämnt fördelade över utbildningen och examinationen beskrivs på ett tydligt sätt. Kursen Verksamhetsförlagd utbildning 1 har dock högt ställda mål för en veckas verksamhetsförlagd utbildning.

Vår samlade bedömning är att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Underlaget visar att kraven för olika typer av examination dokumenteras. Umeå School of Education har det övergripande kvalitetssäkrande och uppföljande ansvaret. För de nya utbildningarna införs ett system med huvudämnesansvar, vilket innebär att *Lärande och utveckling i fritidshem* ska ansvara för samordning inom huvudämnet samt för att skapa sammanhang och progression i utbildningen. Vi finner att det finns system för att säkra att studenterna ges förutsättningar att nå examensmålen.

Vår samlade bedömning är att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vi bedömer sammanfattningsvis att Umeå universitet har förutsättningar att ge grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att bevilja ansökan.

Bedömaregruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,

Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,

Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,

Docent Marléne Johansson, Åbo Akademi,

Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,

Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,

Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola